

Nr. 399/C/438/III-5/2015

CONCLUZII

formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în cauza nr.610/1/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție având ca obiect rezolvarea de principiu a chestiunii de drept vizând modalitatea de interpretare a dispozițiilor art.367 alin.1 și 6 din Codul penal, în sensul de a lămuri dacă este îndeplinită condiția tipicității infracțiunii de grup infracțional organizat (sau dacă sunt întrunite elementele constitutive) atunci când pentru infracțiunea care intră în scopul grupului a intervenit dezincriminarea odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal

În urma analizei de admisibilitate a sesizării, efectuate în temeiul art.475 din Codul de procedură penală, rezultă că instanța care a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție este Curtea de Apel Craiova, Secția penală și pentru cauze cu minori, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, cauza se află în cursul judecății, problema de drept a cărei dezlegare se solicită nu a mai fost supusă examenului instanței supreme, nestatuându-se asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar de lămurirea respectivei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată.

În consecință, se constată îndeplinirea condițiilor formale de admisibilitate a sesizării.

*

*

*

I. Situația juridică premisă care a generat necesitatea rezolvării chestiunii de drept.

Dosarul în care s-a solicitat rezolvarea chestiunii de drept are ca obiect apelul declarat, între alții, de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Serviciul Teritorial Craiova împotriva sentinței penale nr.940 din 8 iulie 2014, pronunțată de Tribunalul Dolj în dosarul nr.11491/63/2013.

Prin hotărârea menționată, instanța de fond, în temeiul art.386 din Codul de procedură penală și art.5 din Codul penal, a schimbat încadrarea juridică a faptei din infracțiunea prevăzută de art.7 din Legea nr.39/2003 în infracțiunea prevăzută de art.367 alin.1 din Codul penal.

În baza art.17 alin.2 raportat la art.16 alin.1 lit.b și alin.2 din Codul de procedură penală, a achitat inculpații pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.1 alin.1 și art.2 alin.1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.112/2001 cu aplicarea art.41 alin.2 din Codul penal anterior, respectiv art.7 alin.1 din Legea nr.39/2003.

S-a reținut, în esență, că *infracțiunile prevăzute de art.1 alin.1 și art.2 alin.1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.112/2001 au fost dezincriminate*, ca urmare a abrogării exprese a acestui act normativ, prin art.98 din Legea nr.187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.286/2009 privind Codul penal.

Totodată, s-a constatat că, în condițiile în care infracțiunea în scopul căreia inculpații s-au constituit în grup infracțional este în prezent dezincriminată, nu mai subzistă nici infracțiunea de constituire a unui grup infracțional organizat.

În apelul declarat împotriva acestei hotărâri s-a susținut că la momentul comiterii faptelor erau întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.2 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.112/2001 și art.7 din Legea nr.39/2003, aceasta din urmă având corespondent în infracțiunea prevăzută de art.367 alin.1 din Codul penal.

Prin urmare, s-a concluzionat că, independent de dezincriminarea infracțiunii scop, infracțiunea de constituire a unui grup infracțional organizat prevăzută de art.7 din Legea nr.39/2003 se regăsește în art.367 din Codul penal, păstrându-și propria identitate și având existență de sine stătătoare.

Opinia instanței de control judiciar asupra problemei de drept este în sensul că, în ipoteza dezincriminării infracțiunii scop, este eliminat un element de care depinde chiar caracterul penal al faptei, rămânând fără relevanță faptul că noua incriminare a lărgit sfera noțiunii grupului infracțional organizat în raport cu reglementarea anterioară (art.7 din Legea nr.39/2003).

II. Dispoziții legale supuse interpretării

Art.367 din Codul penal. Constituirea unui grup infracțional organizat.

(1) Inițierea sau constituirea unui grup infracțional organizat, aderarea sau sprijinirea, sub orice formă, a unui astfel de grup se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Când infracțiunea care intră în scopul grupului infracțional organizat este sancționată de lege cu pedeapsa detențiunii pe viață sau cu închisoarea mai mare de 10 ani, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) au fost urmate de săvârșirea unei infracțiuni, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(4) Nu se pedepsesc persoanele care au comis faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2), dacă denunță autorităților grupul infracțional organizat, înainte ca acesta să fi fost descoperit și să se fi început săvârșirea vreuneia dintre infracțiunile care intră în scopul grupului.

(5) Dacă persoana care a săvârșit una dintre faptele prevăzute în alin. (1) - (3) înlesnește, în cursul urmăririi penale, aflarea adevărului și tragerea la răspundere penală a unuia sau mai multor membri ai unui grup infracțional organizat, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

(6) Prin grup infracțional organizat se înțelege grupul structurat, format din trei sau mai multe persoane, constituit pentru o anumită perioadă de timp și pentru a acționa în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracțiuni.

III. Considerente privind chestiunea de drept supusă dezlegării

Potrivit deciziei nr.12 din 2 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial nr.507 din 8 iulie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat că faptele prevăzute de art.323 din Codul penal anterior și art.8 din Legea nr.39/2003 în reglementarea anterioară modificărilor aduse prin Legea nr.187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.286/2004 privind Codul penal, se regăsesc în incriminarea din art.367 din Codul penal, nefiind dezincriminate.

Din analiza art.367 alin.1 din Codul penal rezultă că elementul

material al laturii obiective se caracterizează prin patru modalități de acțiune alternative, și anume *inițierea, constituirea, aderarea sau sprijinirea*, pentru existența infracțiunii fiind suficient să se comită numai una dintre ele.

Alin.6 al aceluiași articol definește grupul infracțional organizat ca fiind *grupul structurat, format din trei sau mai multe persoane, constituit pentru o anumită perioadă de timp și pentru a acționa în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracțiuni*.

Din economia acestor dispoziții legale rezultă că sunt incriminate, ca infracțiune de sine stătătoare, actele de pregătire a săvârșirii unei infracțiuni. Fiind în prezența unei incriminări speciale a actelor de pregătire, elementului material corespunzător unora dintre modalitățile normative de realizare a conținutului alternativ al infracțiunii (*inițiere, constituire*) îi este atașată o cerință esențială, aceea conform căreia inițierea ori constituirea grupului infracțional organizat să se fi realizat în vederea / în scopul comiterii unei infracțiuni. În cazul modalităților normative constând în aderare sau sprijinire, cerința esențială a elementului material constă în preexistența unui grup creat în scopul deja precizat; este vorba, de fapt, de o situație premisă (*preexistența grupului*) în a cărei configurare intră și cerința esențială referitoare la scopul grupului.

În aceste condiții, concluzia este că structura normei de incriminare, respectiv modelul abstract sau tip al faptei, conține condiția scopului grupului – comiterea uneia sau mai multor infracțiuni. Această condiție trebuie să fie îndeplinită pentru ca acțiunile de inițiere sau constituire ori de aderare sau sprijinire a grupului să constituie elementul material și să întregască conținutul infracțiunii prevăzute de art. 367 din Codul penal în forma sa tipică.

Din această perspectivă, în ipoteza concretă în care cerința esențială nu este realizată, prin dezincriminarea faptelor în scopul cărora funcționa grupul infracțional organizat, nu se realizează nici corespondența dintre fapta concretă și modelul tip prevăzut de norma de incriminare, respectiv nu este îndeplinită condiția tipicității. Nefiind îndeplinită una dintre condițiile de existență ale infracțiunii, fapta nu va constitui infracțiune.

De altfel, conform art.367 alin.3 din Codul penal, autonomia infracțiunii de grup infracțional organizat presupune că aceasta există și atrage răspunderea penală a membrilor grupului chiar dacă nu s-au săvârșit infracțiuni care intră în scopul acestuia și independent de împrejurarea că pentru infracțiunile scop a intervenit vreo cauză de înlăturare a răspunderii penale,

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

esențial fiind ca faptele în scopul cărora s-a constituit grupul să constituie infracțiuni.

Așadar, în ipoteza în care infracțiunea care intră în scopul grupului a fost dezincriminată (cum este cazul în speță), condiția privind finalitatea urmărită prin constituirea grupului organizat nu mai este îndeplinită, fiind astfel eliminat un element de care depinde chiar caracterul penal al faptei.

Pentru aceste motive,
În temeiul art.475 – art.477 din Codul de procedură penală

Vă solicităm

Pronunțarea unei decizii prin care chestiunea de drept supusă dezlegării să primească următoarea rezolvare :

Raportat la dispozițiile art.367 alin.1 și 6 din Codul penal, în ipoteza în care, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal, infracțiunea care intră în scopul grupului organizat a fost dezincriminată, nu mai este îndeplinită una dintre trăsăturile esențiale ale infracțiunii, respectiv condiția tipicității.

**PROCUROR GENERAL,
Tiberiu-Mihail NIȚU**